

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ 21

ΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ Ο ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ "ΤΟΥΡΚΟΦΑΓΟΣ,"

Τι γράφει στο βιβλίο του ο υποστράτηγος Κριεζής. Η καταστροφή του Δράμαλη. Τα μούλιαρα με τους θσαυρούς του Τούρκου στρατάρχου. Το άλλολεσφαγίωμα του Νικήτα Φλέσα και του Τούρκου. Με τα δόντια!... Πώς σώθηκε ο Φλέσας. Το γενναίο τσεπανόπευλο. Οι θσαυροί του Δράμαλη. Ένα ιστορικό σπαθί, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΛΟΙ βέβαια θά ξέρετε τόν περίφημο ήρωα τού 21, τόν όημητικό κ' άσφάτητο Νικήταρά. Για τόν θοιάικό κ' έπικό αυτόν πολεμιστή έχριν γράφει υπέροχες σελίδες τόσο οι "Έλληνες ιστορικοί, όσο κ' οι ξένοι περιηγητάι και στρατιωτικοί, που βραδύονταν στήν Ελλάδα κατά την Έπανόσταση. Δέν θά γράψουμε συνεπώς έδώ την ιστορία του, την όποια μπορεί να βοηθί κανείς σ' όλες τις ιστορίες της Έλληνικής Έπανόστασης. Θά γράψουμε ένα άγνωστο δραματικό και τραγικό περιστατικό, σχετικό με τόν Νικήταρά ή μάλλον με τόν "τσεπανόμο" τού "Τουρκοφάγου", μη αναφερόμενο στις ιστορίες τού 21. Κι' επειδή ο σεβαστός φίλος και γνωστός λογογράφος κ. Νικ. Ποριώτης μ' έξέφρασε πρό ημερών την γνώμη, ότι θάπρεπε ν' αναφέρουμε τις πηγές, άτ' τις όποιες βγάψουμε τις σπάνιες αυτές ιστορικές σελίδες τού "Μπικουέτου", δέν διατάχθηκε καθόλου να εξηγήσουμε, ότι τó περιστατικό που θ' αφηγηθούμε παρακάτω, τó παίνομε άπό τó έξής σπανιότατο βιβλίο τού ύποστράτηγου Δημ. Ίωάν. Κριεζή: «Έπανόρθωσις έσφαλμένων τινών εκ των Άπορηνηνομενών περί της Έλληνικής Έπανόστασης τού Φωτιάου, πρώτου Υπασπιστού τού Θεόδωρου Κολοκοτρώνη—Άθήναι 1874».

Και τώρα, ως έρθουμε στην αφήγησή μας. Όπως θά ξέρετε, ο Νικήταρας όνομαζότανε Νικήτας Σταματελάουλος ή Τουροπελέας. Τό δεύτερο επώνυμό του ο Νικήταρας τó χρωστόσε ή στο ότι «τελεκοίσε» κατά τις μάχες τού Τουρκοφάγου ή στο ότι κατήγετο άπ' τó χωριό "Τουροπέλεας". Τό Τουροπέλεας δηλαδή έγινε Τουροπελέας, ξήγησε ο ύποστράτηγος Κριεζής, όσπου ξεχάστηκε κ' αυτό ογιά—αγιά κατά την Έπανόσταση.

Έδώ όμως δέν μ' ενδιαφέρει τó παραινόμενόν τού Νικήταρά, αλλά έκείνον που πήρε κατά την Έπανόσταση κ' άμέσως μετά την περίφημη καταστροφή τού Δράμαλη. Οι πολεμιστά κ' ο λαός όνόμασαν τόν Νικήταρά, άμέσως μετά τόν θοιάισμό αυτόν τών έλληνηζών όπλων Τουρκοφάγο.

Και είνε βέβαια ή άλήθεια, ότι ο Νικήταρας ήταν πραγματικός τουρκοφάγος. Ο Κριεζής όμως διατιπώνει τή γνώμη, ότι ο Νικήταρας πήρε τó όνομα αυτό κατά λάθος εξ αίτιας μ'αυ συνωνυμίας και νά πως:

Κατά την καταστροφή τού Δράμαλη, ενώ ή μέγχι βοιάζταν ακόμα έπάνω στη βράα της, ο άδελφός τού Παπαφλέσα, ο Νικήτας Δικαίος Φλέσας, μαχώμενος στο δασώδες και γεμάτο θάμνους στενό τού Άγίου Σωτή, βρέθηκε ξαφνικά μπροστά σ' έννη—δέκα μούλιαρα, αντίστοιχα στον τουρκοκό στρατό. Τα μούλιαρα αυτά ήσαν δευμένα τó ένα πίσω από τ' άλλο και φορωμένα με λογιές—λογιές πολύτιμα πράγματα. Είχε άρχισέ την ώρα αυτή, κοντά τó βραδύα, και τó πλετοκοιλόγιομα εκ μέρους τών Έλληνων κ' ο Νικήτας, βλέποντας τα μούλιαρα, όγχιτρε καταπάνω τους νά τά πάση και νά τά κρατήση ως λάφυρο. Είχε άράξει μάλιστα τó χαλινάρι τού πρώτου μουλιαριού, όταν έβραφα πρόσβαλε μπροστά του ο όδηγός τών ζώων, έννας θεόρατος Τούρκος, με μακριά γένεια και ούχη Κακλαμάνια.

Ο Τούρκος αυτός ήταν πάνοπλος. Βλέποντας λοιπόν τόν Νικήτα Φλέσα νά θέλη νά πάρη τά ζώα που όδηγούσε και φρουρούσε συγχρόνως κατά διαταγή τού Δράμαλη, πήδησε έναντιόν του σάν λυσοσφιμένος. Έτσι οι δύο άνδρες βρέθηκαν पासमें από χέρια, χωρίς να μπορούν να χρησιμοποιήσουν τά όπλα τους. Ο Τούρκος κρατούσε σφιχτά τόν Νικήτα Φλέσα από τά μπράτσια κ' ο Νικήτας τόν Τούσκο από τó ίδιο μέρος. Μά ο Τούρκος ήταν φαινότατο πού δυνατός. «—Ακόμα θυμάμαι τó προμερό σφιξιμο τών χειριών του ε έλεγε χρόνια και χρόνια κατόπι ο Φλέσας. Έτσι λοιπόν κρατιόντουσαν, χωρίς να μπορούν να χρησιμοποιή-

σουν τά όπλα τους άκριά δευτερόλεπτα. Μονάχα τά μάτια τους σπιθοβολούσαν και τριζοκοπούσαν τά δόντια τους...

Έβραμα όμως, ο Τούρκος βλέποντας πως θά μένανε όφρες κ' όφρες σ' αυτή τή θέσι κ' ότι ακόμα ύπρηξε κίνδυνος να καταφθάση κανένας άλλος Χριστιανός πολεμιστής, πήδησε κ' έδάγκωσε τόν Νικήτα Φλέσα στο πρόσωπο. Έσκουξε ο Νικήτας από τόν πόνο, τόν πήραν τά άμματα, μ' δέν τάχασε όστόσο. Σάλασε κ' αυτός κ' έκοψε ένα κομμάτι άπ' τó πρόσωπο τού Τούρκου!...

Έτσι, μ'α τα βόϊκαν τρέσο άλληλεξοντόσεως, άρχισαν τώρα να δαγκώνονται άγρια, λυσσοσφιμένα, σάν τά θορία. Μασούσε ο ένας τις σάρκες τού άλλου. Κάθε δαγκωματιά, κ' ένα κομμάτι χράε...

Όπως είπαμε παραπάνω, τó έδαφος στο μέρος αύτό ήταν βραχώδες και γεμάτο θάμνους. Παράπατρην λοιπόν σε μ'α στιγμή οι δύο αντίπαλοι και κλιστρηταν κάτω, χωρίς να πάθουν να δαγκωνονται, ζητηνάσε ο ένας τó λαούγι κ' άλλου, γιά νά τó κόψη με τά δόντια του...

Η θέσι τού Νικήτα Φλέσα ήταν δεινή, γιάτι ο Τούρκος ήταν πού δυνατός, όταν έβραμα πρόσβαλε μπρός του τή στιγμή αυτή έννα τσεπανόπευλο 15—16 χρώνων, άτ' τó χωριό Βρομοβόρου. Ο Νικήτας Φλέσας τó έδε και τó φώναζε:

—Μ' έφαγε, βρέ, τί τόν φιλιάς, χτύτα τον!...

Ο μικρός βροζός γνώρισε τόν Φλέσα, τράβηξε τó χατζάρι του και κατέφερε τρία γεμά χτυπήματα στον Τούρκο κατακέφαλα.

Ο Τούρκος ζαλιότρε κ' άρρησε τόν Φλέσα, ο όποιος πήδησε άμέσως έπάνω και σκότωσε τόν αντίπαλό του με την κομπόρα του. Έπάνω στον νεκρό βρέθηκε τó κεμέρι του γεμάτο χρυσά νομίσματα, τά όποια ο Νικήτας Φλέσας χάρισε στο μικρό σωτήρα του.

Τα μούλιαρα, που λίγο έλειψε να σπαιχίσουν στο Φλέσα τή ζωή του, ήσαν όλα φορωμένα με πράγματα τού Δράμαλη, σκακιόλες με χρυσά νομίσματα, βαρύνια έπιπλα, σκεπή άργυρά, γούνες μεγάλης αξίας, ένδοξιασές, όπλα, κτλ. κτλ. Μεταξύ τών όπλων βροιάζταν κ' ένα περίφημο σπαθί (πάλα—Καρά χουζιάσάν). Η λεπίδα της ήταν γεμάτη χρυσά γράματα τούρκικα και κοντά στη λαή είχε ένα ροιμάνι. Η λαή ήταν—όπως ξήγησε στον Κριεζή ο Ύψιματής που την είδε— από άμάτη και στολισμένη με ροιμάνια. Η θρηή της, ο σταυρός της, τά κορδόνια και τά γαϊτάνια της ήσαν από καθαρό χρυσάρι. Τό περίφημο αυτό σπαθί τó έδωσε κατόπι ο Νικήτας Φλέσας πρώτα στην κόρη του πού παντρεύτηκε τόν Κωνσταντίνου Μαυρομυζήλη, Άγύγτερα, ο Μαυρομυζήλης τó ένεχυρίασε γιά χρομιά στον Καποδίστρια, μετά τή δολοφονία δέ τού Κυβερνήτου, ο άδελφός τού Αιγυυστίου τó χάρισε στο Ρώσο ναύαρχο Ρικάρδο.

Αύτά γράφει ο ύποστράτηγος Δημ. Κριεζής γιά τó άλλολεσφαγίωμα τού Νικήτα Δικαίου Φλέσα και τού Τούρκου. Καί συμπεραίνει, ότι ο λαός ποήματε τó περιστατικό αυτό, τó απέδωσε στον Νικήταρά, που ήταν πού γνωστός και πού όνομαστός, έξακατηθείς ίσως και από τή συνωνυμία. Και ήταν βέβαια τουρκοφάγος ο Νικήταρας, ο έξολοθρευτής τών Τούρκων, αλλά κυριότατα τουρκοφάγος ύπρηξε ο Νικήτας Φλέσας. Τουρκοφάγος και τουρκοφαγομένος μάλιστα!...

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΣΟΦΩΝ

- Άξίζει περισσότερο δόξα εκείνος που στεγνώνει ένα δάκρυ, παρά εκείνος που προκαλεί ποικίλους δακρύων.
—Η καλαισθησία είναι το θεομίστρο του χαρακτήρος.
—Η ενδοστήθη καρδιά έχει ανάγκη από μερικά μαθημιατα, γιά να μη ρίχνη τόν όκεανόν τών αισθημάτων της μέσα σε κόσμον.
—Ο βασιλεύς επιλέγει όχι μόνο γιά να φροντίση γιά τόν έαυτό του, αλλά και γιά να κάνει ειπνεχίες τών υπηκόων του.
—Οι άνθρωποι επικαλούνται σπνήθος ως μάρτυρα τόν Θεό, γιάτι δέν έχουν φόβο να τούς διαφωσή ποτέ.

Νικήταρας ο Τουρκοφάγος